

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

09 2024 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 2.1 Вступ до спеціальності та основи теорії соціальної роботи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 23 Соціальна робота

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін
Профайл викладача	https://hist.km.ua/index.php/component/content/article/322
Канали комунікації	<p><i>Телефон коледжу: (0382) 70-45-56</i></p> <p><i>Телефон викладача: 067-31-14-496</i></p> <p><i>Електронна пошта: olenakorablova@gmail.com</i></p> <p><i>Вайбер: 067-311-44-96</i></p> <p><i>Кабінет: -</i></p>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo. uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=3751

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань 23 Соціальна робота	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 231 Соціальна робота	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		30 год.	-
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		76	-
Індивідуальні завдання			
Вид семестрового контролю: екзамен			

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Вступ до спеціальності та основи теорії соціальної роботи,
Історія соціальної роботи

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Теорія і практика соціальної роботи
Система організацій соціальної сфери
Практикум із соціальної роботи
Соціальний аудит та інспектування
Соціально-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю
Технологічна практика
Соціальна робота з людьми похилого віку
Консультування у соціальній роботі
Соціальна робота з сім'єю, дітьми та молоддю

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ознайомлення студентів із базою знань та умінь у соціальній роботі, основами професійної діяльності соціальних працівників, процесом взаємодії з клієнтом, основними поняттями спеціальності “соціальна робота” та її теоретичними засадами.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- формування у студентів уявлень про соціальну роботу як соціально-гуманітарну, інтегративну науку, її об’єкт, предмет, мету, завдання, методи і принципи наукових досліджень, міждисциплінарні зв’язки з іншими науками;
  - ознайомлення з основними принципами, теоріями, методами, формами і рівнями соціальної роботи як різновиду соціальної практики;
  - ознайомлення студентів із властивостями соціальної роботи як професії, у тому числі її функціями, цінностями, етикою;
  - формування у студентів уявлень про цілісний образ соціального працівника як людини, що володіє певними характерними духовно-моральними якостями, а також відповідним комплексом знань та умінь;
  - розуміння студентами специфіки соціальної роботи з різними категоріями клієнтів (людей), а також на різних рівнях практики;
- розвиток навичок критичного мислення та оцінювання щодо наявних соціальних проблем і пошуку шляхів їх розв’язання.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 1. Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.

СК 2. Здатність використовувати на практиці знання нормативно-правових актів соціальної роботи і соціального забезпечення.

СК 10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.

СК 11. Здатність аналізувати та оцінювати результати професійної діяльності.

СК 12. Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.

СК 13. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту та організацій соціальної сфери.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 5. Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.

РН 7. Застосовувати на практиці нормативно-правові акти з питань надання соціальних послуг.

РН 17. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень згідно з етикою соціальної роботи.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань	
	денна форма							заочна форма								
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.		
		у тому числі							у тому числі							
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Модуль 1																
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика спеціальності «Соціальна робота»																
Тема 1. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціальної роботи в Україні та за кордоном	10	2	2	–	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 2. Поняття “соціальна робота”. Актуальність розвитку соціальної роботи в Україні.	8	4	2	–	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе

Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 4	28	8	-	-	-	-	20	–	–	–	–	–	–	–	
Усього годин	112	30	14	-	-	-	68	–	–	–	–	–	–	–	
ІНДЗ	8	–	–	-	-	-	8	–	–	–	–	–	–	–	ІНДЗ: реферат
Усього годин	120	30	14	-	-	-	76	–	–	–	–	–	–	–	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Путівник для фахівців із соціальної роботи в таблицях і схемах : навчально-методичний посібник [електронне видання] / автор. кол. О. Білько, І. Борощук, Т. Василюк, І. Лисоконь, В. Османова. Кривий Ріг : КДПУ. 2024. 39 с.
2. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму. 2020. 275 с.
3. Файчук О. Л. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» / О. Л. Файчук. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 40 с.

Допоміжна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін.; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи на межі тисячоліть : монографія / за ред. А. Й. Капської. – К. : УДЦССМ, 2018. 344 с.
3. Н. Сайко. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота» / Н.О. Сайко, – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 230 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні аспекти виникнення та розвитку соціальної роботи в Україні та за кордоном	6
2	Поняття “соціальна робота”. Актуальність розвитку соціальної роботи в Україні. Зміст та структура соціальної роботи	2
3	Теоретичні основи соціальної роботи	4
Модульний контроль		2
4	Фах «соціальна робота»	6
5	Соціальний працівник у структурі професійної діяльності	4
6	Професійна діяльність соціального працівника	4
Модульний контроль		2
7	Соціальні послуги: основні форми та види	7

8	Цінності та етика соціальної роботи	9
Модульний контроль		2
9	Понятійно-категоріальний апарат соціальної роботи. Міждисциплінарний характер понятійно-категоріального апарату соціальної роботи	9
10	Методи, форми і технології соціальної роботи	9
Модульний контроль		2
ІНДЗ		8
Разом		76

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи			
Тема 1. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціальної роботи в Україні та за кордоном (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I
Тема 2. Поняття “соціальна робота”. Актуальність розвитку соціальної роботи в Україні. Зміст та структура соціальної роботи (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I
Тема 3. Теоретичні основи соціальної роботи (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	II
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	III
<i>Всього: 14 год.</i>	<i>Всього: 10 балів</i>		
Змістовий модуль 2.			
Характеристика професійної діяльності соціального працівника			
Тема 4. Фах «соціальна робота» (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	IV
Тема 5. Соціальний працівник у структурі професійної діяльності (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	IV- V
Тема 6. Професійна діяльність соціального працівника (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	V- VI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	VI
<i>Всього: 16 год.</i>	<i>Всього: 10 балів</i>		
Змістовий модуль 3. Різновиди соціальних послуг у структурі професійної діяльності соціального працівника			
Тема 7. Соціальні послуги: основні форми та види (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VII
Тема 8. Цінності та етика соціальної роботи (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VIII- IX

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	IX
<i>Всього: 18 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 4. Основи теорії соціальної роботи			
Тема 9. Понятійно-категоріальний апарат соціальної роботи. Міждисциплінарний характер понятійно-категоріального апарату соціальної роботи(9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	X- XI
Тема 10. Методи, форми і технології соціальної роботи (9 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XII- XIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	XIV
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 8 год.	Реферат	9	XV
<i>Разом: 76 год.</i>	<i>Разом: 45 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<p><i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i></p> <p><i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i></p> <p><i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i></p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i></p> <p><i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i></p> <p><i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i></p>
-------------------------------	---

	<p><i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i></p> <p><i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i></p> <p><i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i></p>
--	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

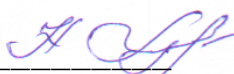
Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

Завідувач відділу освітньої діяльності
Хмельницького фахового
коледжу Університету «Україна»

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ
(прізвище та ініціали)